

tioner, der kun finde Sted i Ny og Næ, ikke er nogen heldig Afgift og tidt ville kunne virke trykkende og generende i det enkelte Dieblit. Jeg kan derfor meget vel gaa ind paa en nærmere Overveielse af, hvorvidt ikke saadanne tilfældig faldende Afgifter hellere maatte ombyttes med faste Afgifter, eller om det skulde være med en Udbetaling een Gang for alle; hvad jeg kun vil fastholde, er, at der virkelig bliver givet fuld Erstatning for disse Afgifter. Det forekommer mig at være noget tvivlsomt, om man her ligesom kan gaa ud fra, at Gierstifter kunne antages at finde Sted hvert 30te Aar. Dette har man tidligere kunnet fastsætte i Lovene, da Talen var om Salg af Statens Godser, thi der behøvede man jo ikke at tage det saa nøie, selv om det ikke kunde siges, at de 30 Aar fuldkommen svarede til Virkeligheden, saa at der maasse blev skjænt Fæsterne Noget; man behøvede jo ikke at se saa nøie derpaa, da det var Staten, der bragte dette Offer. Men naar man staar lige overfor Private, tror jeg rigtignok, man maa fastholde, at der maa gives en virkelig fuld Erstatning, og at man altsaa maa have et noget sikkrere Grundlag til Bedømmelsen af, hvad der i dette Tilfælde kan siges at være fuld Erstatning for Rekognitionen. Forsaavidt endelig Lovforslaget bestemmer, at ogsaa andre paa Eiendomme hvilende Forpligtelser skulle bortfalde, saaledes at Arvefæsteforholdet derved vilde være overgaaet til Selvejendoms, skal jeg ogsaa her erkjende, at her kunde være Tale om noget nærmere at undersøge, hvorvidt ikke saadanne saakaldte Herlighedsrettigheder eller Overvejendomsrettigheder helst burde afløses. De ville som oftest ikke have nogen meget stor Værdi for Herlighedsseierne, og de ville kunne være trykkende og generende for Besidderen, men jeg tror rigtignok, at dette maatte overveies noget nøiere, end stet er i Lovforslagets § 4. Det maatte der nærmere undersøges, hvilke Forpligtelser der have en saadan reel Værdi, at der kunde blive Tale om en Afløsning med fuld Erstatning, og hvilke Rettigheder der kun have en ren personlig Behageligheds Karakter, saa at man vanstelig vilde kunne komme til nogen Burdering deraf, hvis man overhovedet fandt, at de af Hensyn til Forholdenes Natur burde afløses. Og et Spørgsmaal, som her vilde kunne komme frem, vil da ogsaa være det, om der ikke gives saadanne enkelte Rettigheder, hvis økonomiske Betydning er betinget af, at de ere i den enkelte Mand's Haand, og ikke ved Afløsning blive udstykkede paa flere Hænder, f. Ex. Jisserettigheden til et Vandløb, der begrænses af mange Eiendomme, hvor vistnok Bestingelsen for, at

Jisseriet skal have nogen Betydning, maatte være den, at den var i den Enkeltes Besiddelse. Til alt dette maatte der tages Hensyn ved en nærmere Overveielse af dette Punkt, og under Forudsætning af, at dette stes, kunde jeg forsaaavidt ikke have noget Væsentligt imod at gaa til en nærmere Forhandling om de Punkter, jeg her har herørt. — Men ganske anderledes stiller Forholdet sig for mig, naar jeg kommer til det, der jo vistnok er Lovforslagets Hovedbestemmelse, nemlig Afløsningen af Kornafgiften med en fast Hengeafgift. Hvad man kunde anføre til Forsvar for en saadan Konvertering, er naturligvis dette, at i Tilfælde af en daarlig Høst, vil en saadan fast Afgift paa Eiendommen let blive trykkende for Eiendommens Besidder, som jo bærer hele Uvissheden af Høstens Udsald. Men det forekommer mig, at ganske det Samme gjælder overfor alle de andre faste Afgifter, der paa hvile en Eiendom; det gjælder saaledes om Prioritetsgjælden, der i ligesaa stort Omfang vil blive trykkende og generende under en daarlig Høst for Eiendommens Besidder, som jo rigtignok saa til Gjengjæld i gode Høstaar faar en stor Fordel. Nu vil man maasse sige: men naar en saadan Afgift er fastsat i Korn, bliver den dobbelt byrdefuld, thi saa bliver Følgen den, at naar Høsten er daarlig, stiger Kornet i Pris, hvorved altsaa Afgiften bliver dobbelt trykkende netop paa et Tidspunkt, da Besidderen er slettest stillet. Jeg skal nu hertil bemærke, at dette tidligere og vel navnlig paa det Tidspunkt, da man vedtog den Lov, der fastsatte en saadan Kornafgift, kunde have været anført med en vis Ret, men at Forholdet netop i de senere Aar ikke saa lidet har forandret sig i saa Henseende. Efterhaanden som Verdensmarkedet forsynes fra større og større Strækninger, vil Prisen paa Korn blive langt mindre bestemt ved Høsten i det enkelte Land, end tidligere var Tilfældet, og navnlig i et saa lille Land som Danmark. Tidligere var Forholdet vel dette, at Høsten i Danmark ikke var væsentlig bestemmende for Prisen, men at de Lande, der dog nærmest forsynede Verdensmarkedet, mere eller mindre vare undergivne lignende klimatiske Forhold, og at derfor gjærne den daarlige Høst i Danmark fulgtes af en mindre god Høst i de andre Lande, der førte Korn til Markedet; men over jo større Strækninger Produktionen fordeler sig, og fra jo større Strækninger Verdensmarkedet forsynes, desto mindre vil Høsten i et enkelt Aar og et enkelt Land kunne indvirke paa Prisen. Vi have netop i de sidste Par Aar et særligt slaaende Exempel derpaa; thi tage vi de to sidste Kapitelstaxter, der ere satte for Februar 1881.